

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — 6fl.
Fél évre 6 kor — 3fl.
Negyed évre 3 kor — 1fl.

Közvetlen árak 8 fl.
Heti díj 4 fl.

Megjelen minden hétfőn délután, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Húrátok-térsé Manólovics-háza,
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitvatartás: 40 fillér.

Ünnepek.

Hármas virágot tűzött fel Hunnia ma keblére. Illatos virágok, amelyek Magyarország ezredéves kertjében nevelkedtek.

A magyar nemzet nevelte és ápolta e virágokat.

Egyik a szeretet virága: a magyar kereszténység; a másik a kegyelet virága: Szent István emlékezete, harmadik: a nemzeti háladatosság virága koronás királya iránt.

Egymást érte ez a három forduló. Ünnepi hangulatot kelt mind a három érzelem.

Kivilágított ablakok, ünnepi körmenetek, szent ájtatosságú istentiszteletek, az összes hitfelekezetek hívői templomainak feldiszipítése, harangzugás és szent beszédek hirdetik a magyar kereszténység fennállásának 900 éves fordulóját, — a magyar kereszténység megállapítója: Szent István dicsőségét és ezen ünnepi zajba belevegyül dicsően uralkodó I. Ferencz József királyunk 70 éves születésnapjainak ünnepe.

A magyar nemzetnek egyformán kedvesek mind ezen ünnepek.

A kereszténység vitte bele a civilizációba; Szent István volt tulajdonképeni honalapítója, mert az ősök által elfoglalt országot erkölcsi alapra fektette; most uralkodó királyát: Ferencz Józsefet pedig rajongva szereti mint olyan királyt, aki minden tekintetben magyar, és aki alkotmányát a legnagyobb tiszteletben tartja.

És hármassal ünnepek hangulata szállt a kedélyekre. Magyarország minden hű fia hozzájárul a nemzet ünnepehez. A templomok ajtai megnyílnak és a hívők kivétel nélkül ellátogatnak azokba és hálával borúlnak le a legnagyobb Hadur előtt, hogy Magyarország fölemelt fővel életerősen és bizalommal jövője iránt ünnepelheti a hármassal eszmét.

Váljanak valósággá azok a hű óhajok, amelyeket a nemzet hű fiait az égből küldenek!

A hetven éves király.

Ünnepek Szabadkán.

Huszonegy ágyudőre jelezte ma kora reggel, hogy nagy nagy napra virradtunk. Ófelsége a király ünnepi hetvenedik születésnapját és vele együtt ünnepez az egész ország, hódolatát fejezi ki a nemzet és a templomokban imát mond el, hogy királyunkat az Isten sokáig éltesse népének boldogítására.

Reggel 6 órakor tűzoltó zenekar, katonai dobpergés és ágyudőre ébresztette fel a város lakosságát.

Az épületeken mindenütt ki volt tűzve a nemzeti lobogó kettő, három is, mindenütt nagyban készülődtek az estéi kivilágításhoz és az épületek feldiszipítéséhez. Ezalatt a Pest szálloda feldiszipított nagyterme megtelt fekete ruhás és diszruhába öltözött városi bizottsági tagokkal és vendégekkel. Fél 10 körül járt az idő, amikor Schmausz Endre főispán diszmagyarban megérkezett a városi hatóság tagjaival. A főispánt lelkes éljenzéssel fogadták. Ezután megkezdődött a rendkívüli közgyűlés. Az ünnepi beszédet Schmausz főispán mondta el, amelyet a jelen voltak állva hallgattak végig. A lelkes szép beszéd végzetével zúgó „éljen a király, éljen a haza” hangzott el.

Varga Ágoston biz. tag indítványára a főispán beszéde szóról-szóra jegyzőkönyvbe vétetett.

Ezután dr. Bölöits József tb. főjegyző felolvasta Ófelségéhez küldendő üdvözlő távirat szövegét, mely a következő:

Nagyméltóságú

Szeil Kálmán

Miniszter Elnök urhoz

Budapest.

Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága azon alkalomból, hogy a Mindenható Isten kegyelme Ó eszásári és

apostoli királyi felségének születése 70 ik évfordulóját elérni engedte, a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésen benső öröm és közeledéssel egyhangulag hozott határozatából folyólag van szerencsénk nagyméltóságodat mély tisztelettel arra kérni, hogy ezen alattvalói hűségéből és szeretetből fakadó üdvözlőnként az Isten tovább tartós kegyelméit való esdeklésünk tolmácsolása mellett, a legmagasabb trón számolyához eljuttatni kegyeskedjék.

Schmausz Endre Dr. Györgyovich Szrednje főispán. h. polgármester.

A templomokban.

A közgyűlésről a városi és más ott megjelent hatóságok valamint a képviselő testület a katolikus templomba vonult.

Néhány percnyi várakozás után megjelent a papság Kuluncsics Miklós káplánnal és Mátyás, ki a fővárosban tartozkodó Mamuzsits Mátys plébános helyett az ünnepi misét cégebrálta, Hervanok Ödön (ki az evangéliumot olvasta) Winkler Lénárd és Simrök Béla lelkészek segédlete mellett.

A templomi zene és énekkar Gaál F. zene költőnk vezetésével B. nder Te Deum után Skraup ünnepi miséjét adta elő Az O Sanctissimát Seunig Károlyné úrnő énekelte gyönyörű szép alt hangján, míg Reiman Awe Mária-ját az egész kar (unisono) kísérete mellett Wenzl József játszotta nagyon szépen hegedűn.

Az ünnepi mise végeztével a Hymnust adta elő a zene és énekkar, melynek intonálása előtt a papság és melynek elneklése után díszes közönség pontban 11 órakor hagyta el a templomot.

A szabadkai izraelita hitközség is igaz szeretettel ünnepelte meg a magyar nemzet eme örömnappját. — A fényesen kivilágított és délszaki növényekkel, drapériákkal feldiszipított templomot színtől megtöltötte az ünnepi közönség, a karzaton előkelő hölgyközönség foglalt helyet. — A háladó istentisztelet 1/2 11 órakor vette kezdetét, melyen Szabadka város képviselőiben Jakobcsics Gyula gazdasági tanácsnok jelent meg diszmagyarban városi hivatalnokok kíséretében. — A küldöttséget a templom előcsarnokában Freidenberg Márk kereskedelmi tanácsos fogadta, ugyancsak diszmagyarban. — Belépésükkor a templomi énekkar zsolnárt énekelte; ennek befejezésével Kntna Mór főrabbi mondott megható háláimát, hogy hön szeretett királyunk I. Ferencz József 70. születésnapját elérte. — Mindenkit meghatott az agg papnak szívből jött, megindult hangon előadott imája.

Tessék csak kérem megpróbálni a

MAROKKÓ SZIVARKAHÜVELYT.

Ez a legjobb és legolcsóbb! Egyedül kapható HEUMANN MÖR könyv- és papírkereskedésében Szabadkán.

Lapunk mai száma 12 oldal

— Ezután dr. Farkas József, az újonnan megválasztott hitoktató-lelkész lépett a szószékre, s igaz lelkesedéssel, mély érzéssel előadott szónoki beszédében, a mi sokat szenvedett jó Urunkat, királyunkat dicsőítette. Az ifjú szónok tartalmas beszéde mély nyomot hagyott a jelenlevők lelkében. — Befejezésül a templomi énekkar a «Hymnus»-t énekelte el, s ezzel az ünnepi istentisztelet véget ért.

A gör. kelet. egyházban szintén 11 órakor volt a szent mise. A templom híjója megtelt ünneplő közönséggel, a misét Dimitrievics Szvetozár lelkész szolgáltatta.

A reformátusi házban ma délelőlt lesz az istentisztelet.

Délután a tűzoltó zenekar térzenét adott a Szt.-István téren.

A kivilágítás.

* Este 6 óra után már nagy tömegben hullámzott az ünneplő közönség a fellobogózott Szent István téren és Kossuth utcán. A vásárosháza előtt a tűzoltózenekar játszott.

A tér körül az üzletek kirakataiban mindent a szeretett király arcképe állt díszes nemzeti szín keretben.

Némely kirakat egészen be van vonva nemzeti színű szövettel.

Igen csinosan és izléssel van díszítve a nemzeti Casinó erkélye és Horváth Dezső „Otthon” kávéházának terraszja.

Lassanként beesteledik, kigyúlnak a gertyák a házak ablakaiban, a gáziámpák a villany lámpák a kirakatokban, fellobog a tűz színes lángja égő monogrammmal, a király nevének kezdő betűiből, veti le fényét a város háza tornyára! — lángoló betűk kiáltják a Casinó erkélyéről: Éljen a király! és a népek ezrei visszhangozzák: Éljen a király!

Tisza Lajos szobra.

Nem igen szoktunk a magunk portájáról Szeged városába tévedni. Van ott elég újság, amely foglalkozik az ottani ügyekkel. Ezuttal mégis megteesszük ezt, adván okot erre a Szegeden megjelenő „Közvélemény” tegnapi

számának „A fogalmazó ur” című vezércikke. Érdekelhet bennünket is ez a cikk, mert hiszen ami volt főispánunkról: Kállay Albertől van szó, de egyuttal szó van arról is, hogy Magyarországon a közigazgatás nem áll az ügykezelésből, a fölügyeletből, hanem a hatalmasok kölcsönös dédelgetéséből. Egymást teszik nagygyá szárazon és vizen, élve és halva.

A vezércikkhez keserű szemrehányásokat tesz Kállay főispánnak, hogy erőnek erejével szobrot akar felállítani a szegedi polgárság költségén Tisza Lajos grófnak — akkor amikor már egész Szegedre minden egyes saroglyára rávésték a Tisza Lajos grófi czimerét. Teszi pedig Kállay Albert főispán hálaérzelemből a megboldogult gróf iránt aki belöle a «vékonyka szeles miniszteri fogalmazói hivatalnokokból» főispánt csinált. Ha még megjegyezzük azt, hogy a cikkkező tulajdonképpen azért támadja Kállayt, mert Tisza Lajost csak pasáskodásáról ismeri aki csak ártott Szegednek, nem hogy használt volna, akkor körülbelül lényegben elmondottuk a cikk tartalmát. Szerinte Tisza Lajos többet pusztított Szegeden, mint maga az árvíz amely őt királyi biztossá tette.

Nos tehát mindezek dacára nem elégszik meg Kállay főispán azzal, hogy Tisza Lajosról körutat és sok mindent neveztek el Szegeden, hogy monogrammjával felspékelték az egész várost, hanem szobrot kíván emelni Tisza Lajos emlékének Szegeden.

Ehhez szólunk hozzá mi is. Szívesen osztózzunk a lap-társ véleményében és férfias szókimondásának igazságában.

Meg is indokoljuk ezt talán más érvekkel, mint a t. lap-társ.

Aki jól ismeri Kállay Albert főispánt, az fel sem tétélezheti róla, hogy ő a multak kegyeletének óhajt áldozatokat hozni. Mit várhat ő egy elhalt gróftól?

Nem is annak szól az a szobor amelyet ő Tisza Lajosnak felállítani akar, hanem szól az élő, az eleven Tiszáknak, akiknek örök hűséget esküdött és akiknek kegyetől most is függőnek érzi magát. Szól az öreg Tiszának — az örökös titkos magyar főhatalomnak és szól Tisza Istvánnak aki mégis mindig Magyarország sejtett nagy hatalmát fejezi ki.

Mi tehát — ha nem tévedünk — csak ezzel akarnók korigálni a t. lap-társ cikkét.

Nem tudunk Kállay Albertnek olyan idealisztikus törekvést a javára írni, mint amilyennel őt a t. lap-társ kitüntette. A hálaérzet valami olyasmi, ami az olyan politikusoknál, mint Kállay Albert, már csak a legutolsó esetben szokott jelentkezni. Ne szépsítsük tehát ilyen kellemes mesével annak a felállítandó szobornak a históriáját.

Az igazság követelménye tehát az, hogy a tettek indító okait igazságosan keressük ki. Ez az indító ok pedig az, hogy Magyarországon a kegyeletből is vásárt csinálnak. Vásárt hasznossági szempontból. Ez a szobor tehát nem is képzelhető el másképp, mint ama «egyenleg», amely Kállay főispán «Tartozik» lapján kiegyenlítés céljából odairódni készül a főispán könyv-kivonatára. Ezzel az összeggel a Tiszáék — az eleven Tiszáék — teljesen ki lesznek elégítve.

Vaszary Kolos.

Kinek a legszebb szó a jelszava
S jár köztünk, mint a béke anyala.
Hirdetve szerte azt a szent ígét,
Melylyel behunyta Megváltónk szemét,
Kinek a béke leng feje felett
S minden szavában ott a szeretet,
Testvériség, mely mindent átölel
Az Úr parancsát nem felejtve el:
Neved, a mig magyar él fenmarad,
Mert Te az Úrnak méltó papja vagy!

Lovas Gyula.

Az apácza.

(Törődék egy regényből.)

— A „Bácskai Hirlap” eredeti tárczája. —

Irtá: Gál Lajos.

Számtalanszor lemorzsolta már olvasóját Soror Regina, mialatt lábai megfájtultak a hosszas térdelésből.

Buzgón imádkozott: „Miatyánk ki vagy a menyekben!”

Szűk czelláján csak egy kicsi rácsos ablak volt. Azon szűrődött át a világosság és azon keresztül hatolt be az élet raja... Élet!?... Az apácza elmerengelt. Ő azt soha nem ismerte, ő a halál országának volt lakója, sirboltját zárdának nevezték, halálát szent élei-

nek... élet?! milyen is lehet az, hogy az élő halott szíve is epedő vágygyal dobban meg érte?

„És ne vigy minket a kísértetbe!...”
A fiatal leány kétségbeesetten simította végig homlokát. Ijedten vette észre, hogy ismét bűnre gondolt. Ismeretlen gyönyörök, tobzódó élvezetek sejtelmes fantomai hozták lázba véré és e láztól égett egész valója s az agyvelejébe tóduló vér elfeledtette vele az ima szövegét.

Az orsolya szűzek zárdája tanítónképezde volt, melyben Soror Regina mint egyik tanárnő szerepelt.

Hogy is mondta társnőjének a tegnapi órán az a kis piros növendék.

— Igen ő szeret engem.

— Fess? kérdezte kipirult arccal a barátnő.

— Bizony a legsikkesebb jogisz az egész akadémián és képzeld, már negyedéves — egy fél év múlva meg lesz az eljegyzésünk.

Mily boldogok ezek a lányok! Mig ő a penészes czellában arra van kázhoztatva, hogy csupán lelki üdvére gondoljon és a világi életről elmélkedjék, addig azok élnek, szeretnek, örülnek s ha megis szerzik a tanítónői oklevelet, eldobják mihelyt férjet kapnak.

Mi hát a lelki üdv, ha nem a szívet betöltő vágy kielégítése? Mit ér a tulvilág (ha van is), ha nem nyújt vizaszt a földi életben. Ha már folyton imádkozni kell, miért nem termi meg az ima a megelégedést is? Miért emésztí lényét szüntelenül valami kimondhatatlan szomjúság, miért kinozza forró vágy testét, lelkét, minden idegét?! És mi jögon zárták őt el attól a világtól, melyben élni akar, örülni óhajt, szeretni remél! Tetszik az Istennek az áldozattal hozott ajátatoskodás? Öröme van az Istennek olyan szentéletben, melynek nyomán könnyek hullanak, sóhajok fakadnak, átkok teremnek?!

Soror Regina daczosan emelte föl fejét; az Üdvözítő keresztre feszített alakjával találkozott tekintele... Ugy rémlett neki, mintha a megváltó szemrehányólag nézne le a bűnös gondolatokkal küzködőre.

— De szabadíts meg a gonosztól!.. folytatta az imát reszketve az apácza.

Azonban hasztalan csuszott aláztatosan közelebb a feszülelthez, hasztalan emelte fel ahhoz könnyes szemét, hiába törté kezeit és hasztalan görnyedt le a földig — a nyugalom kerülté őt.

A város legelőnébb utcájára nyílt a cella magas ablaka. Jól behallatszott a kocsi robogása, a sétáló hangos beszélgetése.

Ha tehát meglesz valamikor így a szobor — akkor így fog kezdődni annak története!

Különfélék.

Mária-Theresiopel.

Az osztrákok legújabbban a feletti dühökben, hogy a csehekkel és egyéb szláv alattvalókat elnem németesíthetik, ellenünk fordulnak és a mi magyar városaink német neveit kezdik felünn szorgalmasan használni, különösen mióta a túlbölcs bécsi községanács ily értelmű határozatot hozott.

Eddig csak »Ofen-Pest« ről zengett az ének, de ma már városunkat is szóba lehet hozni, mert a »Mária-Theresiopel« címzés a leveleken, váltokon, utalványokon és egyéb Ausztriából jövő iratokon feltűnően gyakorivá vált; ugylászik ez odaát most mint valami járványszerű ragályos nyavaja terjed.

Az osztrákoknak ezen még gyermeközközük sem illő izetlenségét, addig is míg a magyar városok és helynevek használatáról szóló törvényjavaslat törvényt nem válik, úgy véljük a leghatasosabban megtorolni, hogy ha a »Mária-Theresiopel« címzésű leveleket és egyéb küldeményeket a címzett — jogával élve — el nem fogadja, illetve visszautasítja, ha az intézvényezett az elfogadás végett neki beküldött intézvényeket (elfogadatlanság váltókat) elfogadványa nélkül küldi vissza azon határozott kijelentéssel, hogy »nem fogadtatott el, mert »Szabadka« helyett Mária Theresiopel« t irtak, és ha a fizetési utalványok és postái megbízások kifizetését ugyanily indoklással megtagadja. Ezek következetes végrehajtása föltétlenül biztos hatással lesz.

A hazánkban legújabbban főként a quota tárgyalások óta, mindjobban és örvedesen terjedő magyarosodás és a gazdasági különválásra törekvés télremagyarázatlan jelei, a magyar ipar pártolása és szervezése idézték elő — az osztrákok ezen ki-

hívó és hívalkodó eljárását, és éppen ma-magyarosodásunk érdekében felhívjuk a hazafias közönséget és különösen a magyarországi kereskedő és iparos osztályt, melynek sajna még mindig sok az üzleti érintkezése — Ausztriával, hogy szívelejek meg és kövessék kitartóan jelen tanácsainkat, sőt mi úgy véljük ha kereken kijelentik, hogy csak oly czéggel maradjon továbbra is üzleti összeköttetésben, a mely velük magyarul levelez, elérnék azt, hogy mindazon kiviteli czégeknél, melyek Magyarországot is piacukhoz számítják, rövid idő alatt a magyar levelezőket alkalmaznak. Ez által számtalan hazánkfa az idegenben kereset forrást találna és áldanák őket nemes elhatározásuk és hazafias felbuzdulásukért.

— **Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt szerdán jelenik meg**

— **A szabadkai ev. reformált egyház imaházát, amely a Széchenyi téri telken ideiglenes minőségben de azért az egyszerűség mellett igen izetlően elkészült és folyó hó 26 án vasárnap délelőt a hatóság, testületek és különböző egyházak meghívása mellett fog felszenteltetni.**

— **A magyar kereszténység kilencszázados ünnepe** alkalmával a szent Teréz templomban tartott nagy ünnepi misén *Ave-Máriát* nem mint lapunk is irta *Hegyi Aranka*, hanem *Özv. Gaier Ferenczné és Seunig Károlyné* urnók énekeltek, amit ezennel — a valóság-hoz hiven — helyre igazítunk.

— **Eljegyzés.** Lóvy Ferenc, Lóvy M. L. czég baltagja eljegyezte Reich Judith kisasszonyt, Reich Ignác leányát Bajáról.

— **Áthelyezés.** Aig egy év előtt nevezte ki a közoktatásügyi miniszter tanítónőképzésünkbe zenetanárnak Békéy Józsa kisasszonyt, ezt a szimpatikus megjelenésű fiatal leányt, ki művészi hegedűjátékával többször gyönyörködtette közönségünket. Örömmel üdvözöltük a művésznőt, mikor Szabadkára jött, őszinte lelkesedéssel ünnepeltük, mikor remek játékát hallottuk, tanárúrsai szereték, tanítványai szeretettel csüggték rajta. Rosszul esik most, hogy azt olvassuk a hivatalos lapban,

zártdába került. Már gyermekkorában temették el az élő halott orsolya szüzek közé.

De ő nem akart meghalni. Eleinte jól esett neki megkülönböztetni, hogy a meleg fekhely jobb az utca saroknál, a rendes koszt izetesebb az alamizsnánál. A jó »nénikék« minden kívánattal kecsegtették miglen favatizálták a fölszentelésre is.

A fölszentelés után a fejedelem nő megcsókolta és áhitattal mondá neki:

— Soror Regina! most már teljesen a miénk vagy. Most már Jézus jegyese lettél, Emeld fel bozzá szivedet. Ha bűnös világi gondolatok mételezik meg még elmédet: imádkozzál buzgón, hogy erőd legyen vágyaidat leküzdeni és érdemessé tenni magadat a Megváltó kegyére.

És ő imádkozott folyton. De az ima sokszor átokká vált ajkain. Az utcai nyüzsgő zaj, tanítványainak nevetés, piros arca, esztalan suttogásai mindig azt juttatták eszébe:

— Az ima nem elégit ki hanem a gyönyör. A tulvilág jutalma nem vigasztaló, hanem a szabadság, a szerelem, a bűn... a kárhozat (ha annak nevezik!)

Folytatása következik.

hogy a miniszter a kifünn művésznőt a fővárosba helyezte át. Megérdemelt előléptetéséhez bár őszintén gratulálunk, sajnáljuk távozását.

— **Dr. Taussig Izsó** helybeli ügyvéd irodáját a Vojnic Máté-féle palotába (a »Pest szállodával« szemben) helyezte át.

— **Lovas Gyula** a széles körben ismert jeles fővárosi vivómester, ki épp oly ügyesen forgatja a tollat mint a kardot és vilórt, s akitől a könyvpiacra több kötet költemény és próza jejent már meg, a mai nappal külső munkatársaink sorába lépett. A mai tárczarovatunkban megjelent hangulatos kis költemény megírására a hercegprímásnak gyönyörű esztergomi beszéde inspirálta.

— **A helybeli közkönyvtár egylet látogatottsága** 1900. év július havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 69 mő. Tudományos 8 mő. Összesen 77 mő. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi — mő. Tudományos 2 mő. Összesen 2 mő. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár Szépirodalmi — mő, kötet. Tudományos 8 mő, 8 kötet. 8 Összesen: 8 mő, kötet, Muzeuma: állat gyűjtemény 50 drb., növény. — drb., ásvány 95 drb., régi pénz — drb. régiségtár — drb., néprajzi — drb. Összesen: 145 drb.

— **Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztására, szájának frissítésére a Thymol togerémét mely világhírű magyar gyártmány a legkellemes fogtisztoszer, fehéríti és konservalja a fogakat. Felülmúlja az összes ily készítményeket, igen olcsó, üdit és mindig friss, 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubus diszes tobozban 3 korona 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és föszétküldési raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratorium. Budapest, Damjanich-utca 28.

— **Vonat által elgázolt bika.** A badkai állomásfőnök tegnap délután jelentést tett a rendőrségnél, hogy Tavankut és Szabadka közötti vonalon a tegnap este Szabadkára érkező személyvonat egy bikát elgázolt. A bika Regta József szabadkai lakos tulajdona volt.

— **A kereskedő ifjak kirándulása.** Felkérteünk annak közzétételére, hogy nem a »Szabadkai kereskedő ifjak társulata« testületileg, hanem a kereskedő ifjak szűkebb köre fog átrándulni Szegedre f. hó 20-ikán.

— **Iroda áthelyezés.** Dr. Weisz Jenő helybeli ügyvéd irodáját Váli Gyula urnak a posta épület melletti házába helyezte át.

— **A Kiállítók Lapjáról.** Felkérteünk a következő sorok közlésére: »Az iparkiallítás alkalmával, általam kiadni szándékolt „Kiállítók Lapja“ technikai okokból és a közbeeső ketlős ünnep miatt csak kedden délután jelenhetnek meg, miről a t. kiállítókat ez uton értesitem.

Kondor Ottó.»

— **Katonai szemle.** Valentics vezérőrnagy szegedi kerületi parancsnok tegnapelőtt este Szabadkára érkezett és tegnap délelőt szemlét tartott az összpontosított 6-ik honvéd gyalogezred fölött. Ma délben visszautazott Szegedre.

Soror Regina hallgatózotta.

Csengő lánykaczagás vonta magára a figyelmét. Megismerte: a kis piros növendék volt a ki utóbbi időben teljesen elhanyagolta tanulmányait, pedig azelőtt jelesen felett mindig — hanem a helyett egyre a fess jogászról suttogott, még pedig oly vigyázatlanul, hogy Soror Regina is hallhatta. És ő mohan szívta magába a kis lány boldogságának mámorát.

Miként a lankadt virág az üdítő harmatcseppeknek ösztönszerűen megnyitja kelyhét, úgy az ő lénye is ellenállhatatlanul vonzódt a boldogokhoz, mert a külvilágtól ellopott gyönyörérzet édes méregként táplálta sivar életét s fölháborodva kérdé sokszor önmagában. De hát hol van az megírva, hogy egy leányt, akaratával ellenkezően a kolostor falai közé temetnek el. Az istennek melyik törvénye szentesíti azt a rablást, mely az ifjuságot az élető levegőtől, a szívet a szerelem gyönyörétől megfosztja és térdre kényseríti a fészölet előtt?

Soror Reginának kihullott az olvasó kezéből s elfünnődött eddigi életén.

Elhagyatott árva gyermek volt, mikor a

— **Csalás hamis pénzzel.** Egy vadkerti iparos állított ma be egyik rendőrkapitányhoz és panaszt tett, hogy egy szabadkai cigányasszony akinek nevét nem tudja Zomborba csalta, hogy ott 150 frtot 500 forint hamis pénzt kap. Az atyafi ráalott a jövedelmezőnek ígérkező üzletre, át is ment Zomborba, ahol egy csaló banda áldozatává lett, mert a 150 frtot elcsalták tőle és eltűntek. A szabadkai rendőrség miután nem illetékes ebben a dologban, elutasította a becsapott atyafit.

— **Megszökött feleség.** Rék Mihály felső csikériai lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy felesége akivel már 10 év óta együtt van, mialatt ő pénteken a városban járt, megszökött. De nem ment üres kézzel, mert elhajtott 24 drb birkát és magához vett 75 frt készpénzt. A rendőrség táviratilag kereste meg a b.almási csendőrséget, hogy keressék fel a szökevény menyecskét, miután valószínűleg ott tartózkodik szüleivel.

— **Meghívó.** A szabadkai I. négyelet és a „Fehér kereszt” egyesület tagjai tisztelettel felkérelnek, hogy a kereszténység behozatalának 900 éves jubileuma alkalmából e hó 20-án — szent István napján reggel 8 órakor a szent Teréz templomban tartandó ünnepélyes sz. misén lehetőleg teljes számban megjelenni és a részükre kijelölt padokban helyet foglalni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Budapesti tudósítás.** A budapesti ló- és versenystálló tulajdonosok úgy látszik költelenségökké tették maguknak állataikat semmiféle más, mint az általánosan ismert Hotter-féle állat gyógykészítményekkel (Bécs XII. 2. Schönbrunner-strasse 182) gyógyservertelni mivel minden istállótulajdonos ki állatainak egészségügyi állapotát és kitartóságát szemelőtt tartja csak is Hotter-féle állatgyógykészítményeket használ. Ezen egybehangzó vélemények alapján a legjobbak is, mint a hogy már általánosan elismert tény, hogy Hotter-féle Training Fluid (palackja 1 frt. 20 kr.) elvitázhatalanul a legjobb edző és erősítő szer lovak és szarvasmarhák részére, megbecsülhetetlen hatású, benuálások és me-revségeknél, Hotter-féle Agril (csomagja 80 kr.) elsőrendű táppor a takarmányállat egész ségének és erejének fenntartására, óvszer mindenféle vese, máj, hólyag és idegbajok ellen. Hotter-féle Absorbiból mosdóvíz (üvegeje 3 frt 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltá-volítására, u. m. daganatoknál, póknál, pata-büttyöknél, szücsomókná stb. Hotter-féle Holttetem kenőcs (Tégely 2 frt, fél tégely 1 frt. 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltűnik minden esontnyújtványt és holttetemet. Hotter-féle kólikaszor (1 frt 50 kr.) lovak és marhák kólikájánál és puffatságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát Hotter állatgyógykészítményeit t. olvasóinknak előforduló esetben való használatát s meggyőződésünk, ki ezen szerekkel egyszer kísérletet tesz azoknak állandó vevője leend. Felhívjuk még szíves Figyelmüket a czikk védjegyére lőfej R. H. monogrammal s csakis Hotter féle készítmények kéréndők bármely éven nevezendő utánzások visszautasítandók Főraktár városunk és környéke részére Millassin Illés gyógy-szertárában Szabadka.

— **Az iparkiallítás befejeztül** a kiállítók által Szent-István napján este 8 órakor a Hungária épület özszes helyiségeibe banketott és utána táncvigalmat tartanak, amely alkalommal Fodor József mű palma és virágdísz készítő olyan asztaldíszszel lepi meg a résztvevőket, a milyent Szabadkán még nem látunk.

— **Az országos díjnek egyesület és nyugdíj-intézet bálja.** Ez az életre való egyesület már eddigelé is mindig bebizonyította a nagy közönység előtt, hogy mindent megtesz a végett hogy az évente rendezni szokott mulatságok minél jobban sikerüljenek. A ma estére meghirdetett táncvigalom, amelyet az egyesület a városligetben tart meg (kezdeté 8 órakor, beléptijegy ára egy korona) bizonyára a legki-tűnőbbben fog sikerülni mivel az eddig eladott jegyek után ítélve a társaságom minden osztálya képviselve lesz a népies mulatságon. A rendezőség gondoskodott egyáltalán arról is hogy a vendéglőben a legjobb hűsítők álljanak a közönység rendelkezésére. Kifűnő zenekar és az imponáns kivilágítás csak emelni fogják a bálát amely bizonyára reggelig fog ellartani.

— **Halálos szerencsétlenség.** A verházi vasutállomáson nagy szerencsétlenség történt a napokban. Egy munkás magas létrán állva igazgatta a sürgönyvőteket, miközben az oszlop és a létra eldőlt és a munkás oly szerencsétlenül esett, hogy fejét össze uzsza holtan terült el a földön.

— **Délafrikai vendég Kulán.** Kuláról írja tudósítónk: Érdekes vendége van Czeisz Károly kulai lakosnak. Feleségével együtt látogatóba jött Schellenbacher Ferencz Vitenha-genből (Transvaal) fiatalkori barátjához. Schellenbacher Budapesten született, mint pincér bejárta a világot és Transvalban megtelepedett. Most szálloda tulajdonos, feleségét Londontól vette el.

— **Talált hulla.** Bajai tudósítónk írja: Kovács Antónia béregi lakosnő libáit akarta kihajtani az erdőből amikor Tamásics Jakab ottani lakosnak felozslásnak indult hulláját találta meg az erdőmelletti árok partján. A hullán semmiféle külerőszak nyoma nem volt feltalálható. Dr. Simanovics Antal szántóvái orvos megjelent a helyszínen és megállapította, hogy a 76 éves ember mellbeteg volt és valószínűleg a facsomó amit az erdőből vállán hazavinni akart nehéz volt és leült a padra pihenni, ahol szívzselhűdés érte. A vizsgálat folyamatban van.

— **Nagy gabonatűz.** Ungár Lajos ó-moroviczai földbirtokos tanyáján nagy tűz pusztított a napokban. A cseplő-gép kéményéből kipattant szikrák meggyújtották a kazalban levő buzát és szalmát amelynek nagy része leégett. A kár körülbelül 4000 korona, mely megtérül mert biztosítva volt.

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára *Budapest, IV. Bécsi-utca 4.* Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék *dí-vatos selyemkelmék, csipkék és szalagok,* valamint gyönygtűldíszek *pointlace ruhák* és *pointlace-kelmékből.* Fekete, fehér és színes jelyemkelmék 85 krtól 14 frtig Gouliard-Pon-sgs és Satyn-Lyberti selymek 65 krtól kezdve Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1 frt 25 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra kész-séggel szolgálunk.

Kerékpáron a világ körül.

Egy amerikai házaspár Szabadkán.

A fővárosi lapok nemrég sokat írtak egy amerikai házaspárról, akik nászutazásukat »standem«-en teszik meg a világ körül.

Ez az érdekes házaspár ma, szombaton reggel Szabadkára érkezett. 1900. évi április 1-én volt Jams Hetzel lakodalma Sanct Louisban (Missouri állam) és ugyan azon a napon déli 12 órakor »standem«-re ült a fiatal házaspár és mintegy 5000 kerékpáros által kísérvé megindultak világ körüli nászujrukra.

Az élelmes amerikaiak még a nászútból is üzletet csináltak, mert 50 000 dollárba fogadtak egy alkalomlag alakult társasággal, hogy 1902. április 1-ig azon a »standem«-en bejárják a világot. Eddig mintegy 6000 kilométernyi utat tettek meg a száraz földön, még 20.000 kilométert kell megtenniök. A fiatal házaspár április 1-én indult el Sanct-Louisból, N w-Yorkban hajóra szálltak, mely Ant-werpenig vitte őket. Onnét London, Páris, Berlin, Bécsen át Budapestre értek, ahonnan ma érkeztek Szabadkára előbb azonban a dunántúli részi beutazták és úgy jöttek ide. Innen Belgrád—Nisch—Sofia—Konstantinápolyon keresztül Kis Ázsiába bicikliznek. Majd Alsó Szibériát, Mandzuriát átszelve Kam-csatkába mennek, itt ismét hajóra ülnek és átvitorláznak Amerikába.

Az érdekes vendégek itt a „Polgári szálloda”-ba szálltak meg és a „Sport egyesület” vendégei. A mai palicsi kerékpárversenyeken részt vesznek és hétfőn reggel utaznak tovább. A nász utazók egy kis majmot visznek magukkal kísérőül.

Az érdekes pár a következő kalandról mesél:

Szegszárdon egy csinosan öltözött urnak nagyon szemébe tűnt a fiatal asszony és ennek kezdett is kifejezést adni, amennyiben odajött hozzájuk, bemutatkozott Széchenyi gróf név alatt és csakugyan grófi módon kezdett viselkedni, mert kifizette az utazó párért Szegszárdon az özszes vendéglői számlákat, sőt amikor onnan távoztak, kocsin elkísérte Mohácsig a bicikli turistákat. Mohácsra érve nagyban adta a bankot Széchenyi gróf ur sőt mindjárt odaérkeztekor feltűnést keltett azzal, hogy 3 pisztolytűst durrantott el a levegőbe és aztán erősen ráparancsolt az ott időző cigányokra, hogy zendítsenek rá a biciklista pár tiszteletére. Ez így történt csak hogy e közben Széchenyi gróf nagyon is kekkül folytatta az udvarlást, úgy hogy amikor a férj, aki angol módra nem akarva lekötelezve érezni magát az eddigi gavallérságokért, rendreutasította.

Széchenyi gróf nagyot csapott a mellére azzal álva elő hogy vajjon tudja-e hogy ki-vel van dolga, hogy ő egy Széchenyi gróf. Az ánglus erre röviden azt felelte, hogy Amerikában látott már olyan grófokat akik cipőtisztításból élnek. Ezzel befejeződött volna a kis kaland ha véletlenül ott nem áll egy mohácsi kereskedő, aki Széchenyi grófnak nem éppen a tulajdonul egy konyakvígézetet vélt felfedezni. A kereskedő oda is lépett, megszólítván Széchenyi gróft — hogy mikor szállítja már át a félhordó konyakot, amit a múlt héten egy szegény parasztra rá-lőcsölt. Széchenyi gróf látva, hogy fölismerték, rövid uton elfutott, magával hordva elköltött 100 forintjának keserveit.

Séta az ipar vásárban.

Ugy akartam írni, hogy »kiállításban» de akkor nem lehettem volna őszinte.

»Vásárnak» volt hirdelve, vásár akart lenni és nem lett belőle más, még ha a legjobb akarattal, sőt ha túl jó akarattal akarunk is róla írni, — mint vásár.

A zöld fenyő galyak, a nemzeti színű zászlók, az ünneplő fekete ruhába öltözött iparosok, az üde fiatal leányok, a Rákóczi hangjai és a Szózat ünnepi, örök szép akkordjai, a kilencszázados magyar keresztségység dicsőséges ünnepéről érkezett főispán, ott a régi gymnasium boltives előcsarnokában önkéntelenül ragadták arra a dicső szavakra, hogy »kiállításra nőtt ez a vásár.»

Nem, igazán mondom, hogy nem rendeztek kiállítást iparosaink, — csak összehordták: megrendelésre és heti vásáros eladásra csinált régen kész munkájukat, vagy hirtelenében, néhány nap alatt összetakolt cikkeit.

A mi iparosaink komoly emberek. Ők tudják legjobban mit tudnak csinálni, mit ér munkájuk és mi az, amit erre a vásárra összehordtak? És éppen mert komoly emberek, kik maguk röstellik legjobban, ha valaki szórnyen komoly képpel égit magasztalja »remek» munkájukat: mondom meg őszintén hogy a szerény »vásár» név megilleti az ő kiállításukat, és ha kiállításnak mondja valaki a megnyitási órái után is a vásárt az csak csufolódik.

Holnap bezárják ismét a gymnasium kaput. Holnapután haza viszi mindenik iparos a megmaradt az el nem adott cikkeit és némelyik azt fogja mondani, hogy ez az ötnapos vásár sehogy se sikerült, a másik úgy-ahogy meglesz elégedve a vásárjával. De egyiknek se fog eszébe jutni azt mondani, hogy a kiállítás sikerült.

A mi körösztőlő kománkhoz, a bajmoki doktor bácsihoz jött egyszer, régen, valamelyik messze megyéből való jó barátja.

Reggelől másnap reggelig volt a jó ur vendége a doktor bácsinak.

Ez alatt a huszonnégy óra alatt keveset aludtak, annál többet iszogattak a vendég tisztelőre, aki csodálatos dolgokat tudott mesélni.

Hallgatták, hallgatták a nagy, a rettenetes mondásokat, dicsőséges meséket, melyeknek központja, mozgató ereje persze a vendég ur volt.

Mikor másnap reggel a doktor bácsi kikereste vendégét a vonathoz, néhány barátjával a vonat elindulása előtt ékkép szót a távozó vendégéhez!

Kedves komám! Évek óta nem láttalak, messziről jöttél, vendégem voltál, jól tartottalak és meghallgattuk nagy mondásaidat, de mielőtt elbucsznánk egymástól, jegyezd meg magadnak, hogy egyikünk se hitt el egy szót se a te mesédből. — Most Isten áldjon — ezt csak azért mondtam, nehogy azt hidd, hogy ezek a jó falusiak mind szamarak, akikkel mindent el lehet hitetni.

Ez a kis história jutott eszembe, mikor tegnap végig jártam a vásár mind a tizen-négy szobáját folyosóját, meg az udvarát.

A mi iparosaink négy vagy öt esztendő múlva, amikor majd a »Megyei ipar és gazda kiállítás» lesz megfogják mutatni, hogy igazán tudnak remekelni, hogy cikkekkel érdemesek arra, hogy megbámuljuk azokat; ma azonban (én csupán a rendezőséget okolom) éppen nem produkáltak valami sokat, valami nagyot, valami érdemeset.

A majdani megyei kiállítás, remélem ott lesznek összes iparosaink, nem úgy mint most. Ezer néhány száz iparosunk közül alig 80—90 hozta készítményeit a vásárra. Igen igen sokat nem láttunk ott, akknek pedig ott kellett volna lenni. Az okát ennek nem tudom, de nem is kutatom.

És amint végig jártam a vásár termeit azt láttam, hogy Moldoványi, Sefcsics, Keiner és Hoffmanné asztalos és butorosok, Andrászi K. Gy. szjgyártó, Montalion műszövő, Fodor művirág készítő, Horváth Sándor kosárfőző Majland György kádár, Rchter harisnyakötő Majláth Matyas cserépgyáros, Puckel Pál, Deák István és Vaszits testvérek lakatosok és még néhány iparosunk összehordott ugyan csinós dolgokat is, de valami újat, valami igazán szépet, valami »kiállításra» méltót egy se.

Ez győződöttem meg engem arról, hogy iparosaink nem akartak kiállítást, hanem csak vásárt.

És mert csak vásárt akartak és csak vásárt csináltak, kár volt azt a kevés venni szándékozót ezzel a »muszáj venni sorsjeggyel» elriasztani már a kapuban. — Ami különösen sokat ártott a vásár udvarán levő Bartos vendégfőző és Balázs Piri hentes — ad hoc közös cégnek — kik pedig jó italt, friss sört és izletes ételt szolgáltak fel a vendégeknek.

A »Budapesti Hirlap» itt járt munkatársai lapjában két hosszú hasábot szentel a szabadkai »iparkiallítás»-nak. Lelkesen szépen és dicsérelőleg ír róla. De e dicséret csak iparosainknak szól, nem a kiállításnak és iparosaink meg is érdemlik e dicséretet. Ha azonban a kiállítás rendezősége is megdicsérve látja magát a Bp. H. szeretetre méltó munkatársa által, én a viláért sem akarom kedvüket rontani. A jövő kiállítást rendezzék úgy, hogy maguk az iparosok se kétekedjenek a dicséretnek — őszinteséggel.

Mindenestre tanulságos azonban ez a vásár a jövő 1904. évi Bácsbodrogh megyei ipar és gazdasági kiállításra — amikor az iparosok tudni fogják, hogy miként lehet és kell egy kiállítást rendezni; amikor majd a vidékiek nem bucsznak el a vasutnál tőlük úgy, mint ahogy a bajmoki doktor bucsuzott el az ő komájától.

A polg. községi iskolaszék gyűlése.

(Tanítók előléptetése.)

Folytatás.

A felügyelő-igazgató beszámolója.

A gyűlés legkimagaslóbb pontja volt Mzenneris Ferencz felügyelőnek nagy gondal megszerkesztett és városunk elemi népoktatás ügyének hű képét visszatükröző évi jelentése az elmúlt 1899—1900. tanévről. Ezt a jelentést igéretünkhez képest részletesebben fogjuk méltatni, annál inkább, mert az elemi iskolákról nem adnak ki évi értesítőt, s így az érdeklődők ezen jelentés adataiból tájékozást szerezhetnek iskolai állapotainkról.

A jelentésben constatálja előadó, hogy a múlt tanévi felvételek a korábban követett hosszadalmas általános iratkozási módtól eltérőleg a pontosabb iskolázatási viszonyoknak megfelelőbben a belterületen szept. 1., 2. és 4-én; a tanyákon okt. hó 2., 3., 4 és 5-én fogantatosítottak és pedig a belterületén testületileg, a tanyákon osztályonként külön-külön vették fel a tanulókat.

Az iratkozások eredménye a telt előintézkedések után a várakozásnak megfelelő volt,

s így a városban a rendes tanítás szept. 6-án a külterületen okt. 7-én tényleg az egész vonalon megkezdte.

Szórványos iratkozások ez évben is voltak, — de kisebb mérvben s így ezek a tanítás eredményét már nem igen kockáztatták.

A beiskolázatásra s az ezzel összefüggő viszonyokra nézve a következő adatok szolgálnak: a múlt tanévre a bel- és külterületen összehordott 9900 mindennapi és 4186 ismétlődő, összesen 14086 tanköteles. Iskolába járt a belterületi elemi népiskolába 4158, a tanyai iskolába 1862, az apáca-zárdai elemi iskolába 287, az izr. hitk. iskolába 228, az állami tanítóképző melletti elemi iskolába 40, a közs. polg. leányiskolába 201, a polg.-fiúiskolába 242, az apáca-zárdai polg. leányiskolába 144, az általános ismétlődő iskolába 66, a főgymnasiumba 376, a kereskedő tanoncziskolába 103, az iparos tanoncziskolába 775, vagyis mindösszesen 8302 mindennapi és ismétlődő iskolákra kötelezett tanuló.

Iskolába nem járt 5784 gyermek.

Az iskolázatlan állók emez ijesztő száma ezáltal is a külterületre esik, mert a belterületen összeirt közel hat és fél ezer tanköteles itt mind beiskoláztatott, míg az ott összeirt hét és fél ezret meghaladó tanköteles közül csak 1730 látogatta az iskolát. E szomorú számadatok nem alkalmasak arra, hogy népoktatás ügyünk színvonalát elérjük. Vád azonban sem az iskolaszéket sem az iskolafentartó hatóságot nem illeti. Mindkettőt megette a magáét. Az iskolaszék sürgetésére éppen most épül a belterületen 8 új tanterem, a külterületen az iskolák száma 19 ról 21-re emelkedett, épülőfélben v. n 3 tanyai és a közel jövőben még 16 iskola fog a külterületen felállítani. Mindeme szaporítás óriási áldozatokat igényel. A közel múltban is öt palotaszertű iskola emellett. Mindezekből nyilvánvaló, hogy a törvényhatóság a pénzügyi viszonyok helyes mérlegelése mellett a fokozatosság elvére helyezkedve, a 70-es és 80-as évek mulasztásainak pótlása végett mindent megtesz, hogy a törvényes állapotok megközelíttessenek. A tanyai iskolázatás kedvezőtlen volta a tanyák területi elhelyezkedésében keresendő; mert a nagy távolság mellett az iskola sokakra nézve megközelíthetetlen. Minden tanyasornak iskolát allítani financiaiális képtelenség.

Hangsúlyozza előadó, hogy a tanyai iskolázatási viszonyok javítására czélszerű volna behozni az ambulans (járó-keelő tanítók) alkalmazását. Mintegy 40 összpontosítható tanya lőmb van. Jobb megoldás hiányában ezzel is segítve volna a bajon.

A különböző fokozatu és jellegű iskolába járt 8302 tanköteles, kik vallás- és nemzeti-ség szerint a következőleg oszlanak meg: róm kálh 7179, gör. kálh. 3, gör. kel. 288, ev. ref. 143, ág. ev. 58, unitár. 4, izraelita 627, magyar 5424, német 203, tót 6, szerb 288, bunyevác 2374, horvát 1, cseh 4, olasz 2. Ezek után közli a jelentés a tanulók osztály szerinti beosztását. Az összes osztályokban sikerrel végezt 3890 vagyis 46,74%, kimaradt 941 vagyis 11,31%, meghalt 30 vagyis 0,36%. — Az iskolába járók között nemre nézve volt 5140 fiú és 3162 leány.

Iskoláink a belterületen 11 ponton vannak elhelyezve; tanyákon van 21 iskolánk. A belterületen van 62, a tanyákon 21, összesen 83 tanterem, 43 férfi és 43 nőtanítóval. Ezek közül 85 képesített, 1 nemképesített, 77 rendes és 9 helyettes.

Ezután közli a tanítók beosztását; de mi már ezt lapunk f. évi július 8-iki 100. számban megtettük.

A tanítási nyelv (a szerb-portabeli iskola kivételével) a magyar. (Szerb iskolánál a magyar-szerb.) A bunyevácok által nagyobb tömegben lakott kerületekben a magyar nyelv mellett a bunyevác, mint kiegészítő nyelv használtatott. Ezen iskolák a következők: a szt.-györgy-léri, szt.-rókusi, mlakai, IV. körű, a a Pukovics-féle, a békóvái, klisza, a verucsi, vánteleki, a györgyeni, a sebesics-boszniai, mérgesi, tavankuti és csikeriai iskolák.

Egészségi állapot megfelelő; jelentékeny a trachomások száma. Járványos betegség csak a bajai szőlők közti iskolában fordult elő.

A tanulók előmeneteléről, szorgalmáról és viseletéről a szülők havi értesítők útján nyertek időközti értesítést.

A gyermekek magaviselete átlag jó, komolyabb fegyelmi eljárás nem volt. A mulasztások száma 63839. Egy növendékre átlag 10 mulasztási eset jut. Büntetés pénz a 9146 eset után betölt 85 korona 50 fill. — Tandíj 4079 kor. A dologi és személyi kiadásokra 174977 kor. 95 fill. fordított, s így egy elemi növendék képzése 29 korona és 96 fillérébe került a hatóságoknak.

Az évről vizsgák rendjét már közöltük.

A tanév alatt 10—10 kerületi, 4 igazgatói és 3 együttes tanácskozmány tartott. Ezekben a tanúk erkölcsi és szellemi életére, az iskolai oktatás- és rendtartásra vonatkozó ügyek tárgyaltak.

A róm. kath. tanulók vasár- és ünnepnapokon szt. misét hallgattak, 4-szer gyóntak. A többi hitfelekezeti növendékek a saját lelkészeik által oktattak. Tartatott a hazafias szellem ápolása és megszilárdítása végett 4 isk. ünnepély.

Az iskolákat többször meglátogatta Kucuz Gyula tanfelügyelő, az igazgatótanítók, iskolaszéki tagok és Meznerics igazgató. Utóbbi törekvése oda irányult, hogy a tanítók nevelői és oktatói hatása és eljárása, a növendékek vallásérkölcsei nevelése és szellemi képzése s a tananyag módszeres feldolgozása a lehetőségig egységes legyen s nagy területen szétszort városi és tanyai iskoláinkban mindenütt ugyanazon ész és szívkepző elvek és eljárás alapján eszközöltessek. Az évi tanteredmény átlag jó, több osztályban díszreteret.

Változások a testületben: Budanovics Antal és Schmidt Julia nyugdíjaztattak. Felügyelő igazgatóvá 1900. márt. 18-án Meznerics lett megválasztva. Beltéri igazgatótanító lett Aladek M. sömléki igazgató Moravcsék K. Erdélyi Pál ügye miniszteriumnál van felsőbb elbírálás alatt. Török Andor, Handelsmann Antal és Karvázi Ilona ellen folyik a fegyelmi.

Végül a jelentést tevő az évközben igénybe vett szabadságolásokat sorolja fel s azzal végzi beszámolóját, hogy népoktatásügyünk színvonalának emelése körüli nehéz és fáradságos munkájában az iskolaszék őt továbbra is támogassa s őt és kartársait jóindulatában megtartani sziveskedjék.

A tetszéssel fogadott beszámoló elhangzása után jeles írónk dr. Mikó Izidor indítványára Meznericsnek magas színvonalon álló, kimerítő munkálatáért az iskolaszék jónyi elismeréssel adóz.

Kiseb ügyek. Kérés a nyugdíj. Tanév kezdete.

Olvasatott a közigazgatási bizottság át-

irata, melylyel a jövő tanévre eszközölt tanácskozás összeállítását jóváhagyja.

A munkálat másodpéldánya a pontos beiskoláztatás biztosítása végett kiadatik az iskolaszéknek.

Budanovics Antal volt igazgató kérvényt adott be a tanácshoz, hogy miután kevésre van szabva a nyugdíja (870 frt) neki 29 hónapra, mely idő alatt állítólag még a segédje munkáját (?) is végezte, bizonyos helyettesi díj szavaztassék meg. E kérvény véleményezés végett kiadatik az iskolaszéknek, aki azt tekintettel a folyamodó szerencsétlen helyzetére pártólólag terjeszti vissza.

A városi tanács átirat az iskolaszékhez, vajjon jogerőre emelkedett-e Erdélyi Pál tanítónak fegyelmi ügyében hozott s hivatalvesztést kimondó határozat, amennyiben igenlő esetben a katonaságnál élvezett póltartaléki kedvezményétől eszik. Mután a miniszteriumtól még a felebbezés vissza nem érkezett, az iskolaszék ez értelemben értesíti a nácsot.

A jövő 1900—1901-ik tanév szeptember 1-én, a tanyákon okt. 1-én kezdődik; városban szept. 6-án, a tanyákon okt. hó 7-én a a rendes előadások kezdődnek veszik. Helyszokásos módon döbsszóval is meghirdetendő lesz.

A tanyai iskoláztatás szabályozása.

Meznerics Ferenc felügyelő igazgató a tanyai iskolákra nézve több rendbeli czél szerű előterjesztést tett: úgy javasolja, hogy addig míg a tanykon szivattyus kutak lesznek, veszély kikerülése végett a mostani kádas kutak fedőkkel látassanak el.

Hogy a tanyai iskoláknak hívatagóbb és tetszősebb külső adassék; az iskolák környéke befásítandó volna, és pedig, hogy a nép is eltanulhassa a hasznos hajtó fűmeseitést, — gyümölcsfák'at.

Javasolja, hogy a tanyai iskolák nyitott tornacsi üvegezett deszkafallal látassanak el; hogy gazdasági melléképületek emeltessenek. A szegény tanyai tanító nem jöhet ki minduntalan a városba, neki künn kell gazdálkodnia, tehát legalább egy-egy istálló egy tehénre, egy sertés- és egy baromfi-ól volna építendő minden tanyai iskolához.

Mután tanyai iskoláinknál eddig nem volt egyöntetűség s egyik 1—2, másiknál 3—4 osztály volt egy tanító vezetése alatt, jövőben minden tanyai iskolánál 4 osztály lesz fenntartandó 25 heti órai tanítással.

Mamuzsics prépost ezt ellenzi s ahol alkalom és mód kínálkozik ott az 5 és 6 osztályt is felállítatni véli. Ezzel szemben Meznerics utal a fizikai és tantervi lehetőségre s arra, hogy a közel jövőben kettős tantermi tanyai iskoláink lesznek, amidőn az egyik tanteremben az I. II. oszt., a másodikban a III. IV. V. és VI. osztályokban fog elhelyeztetni.

Az új osztályok felszerelésére s az iskolák tisztántartására nézve megkeresendő a tanács. Összesen 340 pad lesz szükséges.

A női kézimunkára eddig fordított heti 3 óra 1 órára redukáltatik.

Török Andor kényes természetű ügyek és megrongált egészségi állapota miatt hivatalból nyugdíjaztatik, helyettesül az iskolaszék Horváth Dezsőt nevezi ki s utasítja, hogy az iskolát okt. 1-én már elfoglalja.

Tekintve, hogy a beltéri IV. a) leányosztály vezetése már gyakorlott, kipróbált munkaerő igényel: az iskolaszék ezen osztályba az eddig példás viseletű s kitűnően működő tanítónőt Höblné-Váli Irmát, — ennek

helyébe a III. a) leányiskolába Tariné Kovács Terézt, most nevezetnek IV. körű I. osztályába Pándzsics Juliát helyezi.

Az iskolaszék a városi 12 és a tanyai 4 üresedésben levő állásra a jövő tanév végéig terjedő tartamra, de további intézkedésig a következőket nevezi ki: Czuczai Béla, Kopp Boris, Vaszilyesin György, Dobel Dona, Kovács Irén, Bózsics Giza, Pukovits Mária, Riesz Szidi, Winkler Irma, Jakovcsevics Mária, Csernus Mária, Pándzsics Julia, Probojsevics Mária, Szudárovics Róza, Noszkovics Margit és Bogesits Ágnes.

Mamuzsics prépost indítványozza, hogy az iskolák szaporításával a hitelemzők száma is emeltessek. Elfogadtatott.

Bocskai L. polg. fiúiskolai tanár letévén a vizsgákat, magát véglegesíteni kér. Kérelmező 800 frt fizetés, 120 frt lakpénz és szabályszerű korpótlékkal végtesítetik.

Pukovics Teréznek december végéig szabadság adatott helyettesül Mánics Mária nevezetett ki.

Szuknovits Mária, tekintve, hogy a múlt évben már 6 hónapot szabadságon töltött, újabb szabadságolás iránti kérvénye elutasítatott, amánknább, mert a nyugalmas tanyai élet igen alkalmas arra, hogy magá a polgári iskolára kiképezze.

G. I.

Nyilttér. Értesítés.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy VI. kör Kálmán-utca volt Krausz Mór-féle fűszerkereskedést megvettem.

Telefonszám 35.

Szabadka, 1900. augusztus hó 15.

Geiger Félix.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemő, gyermeket és felnőttét egyaránt fenyeget a Járványos veszély, ismét csak a minden alkalommal bálisan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dus szénavegyék tartalmánál fogva ciklus, övöszer és a tífus, cholera és gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos hűbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használatát folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és belhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be a szénavegyék fogva a gyomor és idegrendszerre; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűgnyújtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borvíz ==

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító.

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden
gyógyszertárban, fűszerkereskedésben
és vendéglőben.

Nyiltter.*

Budapesti rum és likörgyár

Szabadka vidéke részére

KÉPVISELŐT

keres. Ajánlatok V. B. 7910. alatt
Kaasenstein és Vogler (Jaulusz és Társa)
 czég által Budapest továbbbitanak.

* E rorat alattiakért nem felelő * Szerk.

Havas Ferencz

mellett árustom el.

tétemesen leszállított áruk

30 NAPON BELÜL

alkalmi vételfolyán

és nyári szövetek, francia zephrók
 értésteni, hogy színes selymek, távaszi
 Van szerencsém a n. é. közönséget

Alkalmi vétel!

4752/99. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kr. város tanácsa részéről
 ezennel közhírrétételik, miszerint a város tulaj-
 donát képező tavankuti 22-ik számú 5 lánczos
 parcella föld, melyet eddig Pokornik Gergely
 tartott bérben. f. évtől kezdve 1913. évi ok-
 tóber 31-ig terjedő időre f. évi szeptember
 hó 6-án d e 10 órakor a helyszínén nyilván-
 nos árverés útján haszonbérbe fog adatni,
 melyre a bérelni szándékozók ezennel felhi-
 vatnak.

Szabadkán, 1900. aug. hó 9.

A városi tanács.**Enormer Nutzen** bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar

in Prämien-Abschüssen zu je 140 Kr. Lechifassliche Prospekte gratis (Spezialabtheilung).

Bankhaus des „Ungar. Börsen-Journal“, Budapest.

Auf Grund unserer genauen
 Kenntnis des europ. Finanzgetriebes u.
 unserer reichen 40-jährigen Erfahrung
 ertheilen wir unsgenü zten Rath bei
 Effektenrensaktionen, sowie Beihilfe zur
 Sanirung verustbringenger Engagement.

„UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“ XXI. Jahrgang.

Einzigere unghng. Finanz. Ratgeber. Interes-
 senvertretung des Privat capitales.**Fagyapotot**gyümölcs, tojás stb. csomagolásához,
 valamintkárpitós munkákhoz
 ajánl a**Budapesti fagyapotgyár**

Reihner Arnold

Budapest, Váci-ut, 95. szám.

204 végh. sz. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi
 LX. t. cz. 102 § a értelmében ezenel köz-
 hírré teszi hogy a szabadkai kir. járásbírótság
 1900 Sp. III. 10/3 számú végzése által Piri-
 tzer V. szabadkai lakos javára - Dr. Petrovics
 Dusan és neje szabadkai lakosok ellen 106
 kor. 86 fill. tőke, ennek 1899 évi június hó
 1 napjától számítható 5% kamatai és eddig
 összesen 64 kor. 16 fill. perköltség követelés
 erejéig elrendet kiegészítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglat és 1248 koronára becsült különféle hutorok és zongorából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladának.

Mely árverés útján az 1900 V 413 sz. ki-
 küldést rendelő végzése folytán a helyszínén
 vagyis Szabadkán az alperesek lakásán III.
 kör edény piacon leendő eszközésre 1900 ik
 év Augusztus hó 31-ik napjának délután 2 1/2
 órája határidőül kitűzetik és venni szándéko-
 zók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,
 hogy az érintett ingóságok ezen árverésen
 az 1881 évi LX. t. cz. 107 § a értelmében a
 legőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni
 fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított
 feltételek szarint lesz kiűzetendő.

Kelt Szabadkán 1900 évi augusztus hó 14.

Bende Ignác
 kir. bír. végrehajtó.**Magyar okleveles****Tanítónők, nevelőnők**

nyelv- és zeneismerettel és anélkül is

magas fizetéssel, előkelő családoknál állást nyerhetnek.

Bizonyítványmásolatok és fénykép

Schlesinger S. 1871. óta fennálló iskolaügynökségéhez küldendők.

BUDAPEST, IV. Sütő-utca 6. I. 9.

Páduai szt. Antal**gyomor- és vértisztító pirulák**

feltűnő és biztos hatású szer kemény székeles-szélbántalom, gyomorgörös, gyomor elrontása s ebből származó fejfájás, sárgaság és mindennemű gyomorhaj ellen.

6 dobozt tartalmazó csomag ára 2 kor. 20 fill.

az összeg előéges beküldése vagy utánvétel mellett.

Kapható:

Wimmer Jenő

„Kigyó“-gyógyszertárában Kassán/H.

A jövedelem egy része a „Szent Antal kenyere“
 jótékony-egylet javára fordítatik.**KERESKEDELMI IRODA.**

Van szerencsések a t. kereskedői világunk, valamint a p. t. birtok és ingatlan tulajdonosokak tisztelttel jelenteni, hogy

Budapest, V., Váci-körút 14. szám alatt egy törvényszékileg bejegyzett kereskedelmi irodát

nyitottunk, mely vállalatunk működési köre a következőkre terjed ki: Szükségben
 levő kereskedők, birtok és ingatlan tulajdonosok rendezése és a kiűyezéshez szük-
 séges kezességekről való gondoskodás, jelzálog hitel szerzése, birtokok és ingatlano-
 k vétel, eladása és elcserelése, valamint foglalkozik minden a kereskedelmi
 szakmába vágó ügyletekkel.

Kiterjedt összeköttetéseinkre, valamint sok évi bevált szakismereteinkre támasz-
 kodva és a szobrás legsgorubb elveitől vezettelve azon helyzetben vagyunk, hogy
 a hozzánk juttatott megbízásokat legpontosabban és leggyorsabban teljesíthetjük.

A Kereskedelmi Iroda Lipscher és Horovitz.

Telefon.

17398/99, 12881/900, 13065/900, 13066/900 13067/900 szám.

HIRDETMÉNY.

Szabadka, szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint Konecsk Anna által a várostól megvevett kelebiai 170. számú egy lánccs homokföld 760 korona kikiáltási ár mellett, ennek kárára és költségére, **f. évi augusztus hó 30-án d. e. 10 órakor a helyszínén;**

a földgyási 20-ik számú 1 lánccs 163 négyszögöl homok föld 1449 korona 20 fillér, kikiáltási ár mellett eddigi vevő Sztrilics Jakab kárára és költségére **f. évi szeptember hó 1-én d. e. 9 órakor a helyszínén;**

a tavankuti és csikeriai 2 és 9. számú 2 lánccs föld 1160 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Józics Mátyas kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 11. számú 1 lánccs homok föld 550 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Józics János kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 12. számú 1 lánccs homok föld 470 korona kikiáltási ár mellett eddigi vevő Horváth Mátyas kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 18. számú 1 lánccs homok föld 420 korona kikiáltási ár mellett Vilov Béno kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 39. számú 1 lánccs homok föld 600 korona kikiáltási ár mellett Irsi Breár Simon kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 51, 53 és 55. számú 3 lánccs komok föld 2712 korona kikiáltási ár mellett Lebovits Máté kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 52. és 54. számú 2 lánccs homok föld 2400 korona kikiáltási ár mellett Francziskovits Alajos kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 64 sz. 1 lánccs homok föld 400 kor. kikiáltási ár mellett Vujkovits Lázár és Barakovics István kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 68. számú 1 lánccs homok föld 400 korona kikiáltási ár mellett Péics Ferencz kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 71. és 73. számú 2 lánccs homokföld 1004 korona kikiáltási ár mellett Vujkovits Antonia kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 75. számú 1 lánccs homokföld 450 korona kikiáltási ár mellett Ham Bálint kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 79. számú 1 lánccs homokföld 456 korona kikiáltási ár mellett Bacsics Teréz kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 113 számú 1 lánccs homok föld 246 korona kikiáltási ár mel-

lett Szárics Alajos kárára és költségére, a tavankuti és csikeriai 315, 317. és 319. számú 1 és fél lánccs föld 1260 korona kikiáltási ár mellett Lukács Imréné szül. Malagurszki Róza kárára és költségére, **f. évi szeptember hó 4-én d. e. 8 órakor a helyszínén;**

a II-k kelebiai 80. számú 1 lánccs homok föld 910 korona kikiáltási ár mellett Szloboda Antal kárára és költségére, a II-k kelebiai 84 számú 1 lánccs homok föld 800 korona kikiáltási ár mellett Granyák Gábor kárára és költségére, a II-ik kelebiai 128. és 127. számú 2 lánccs homok föld 2200 korona kikiáltási ár mellett Sűls András és neje Dunsoki Katalin kárára és költségére **f. évi szeptember hó 5-én d. e. 9 órakor a helyszínén;**

a baromvásártéri 23. számú 30 négyszögölnyi telek 1200 korona kikiáltási ár mellett Tonkovics István kárára és költségére, a baromvásártéri 34. számú 256 négyszögölnyi telek 1024 korona kikiáltási ár mellett Magyar Lajos kárára és költségére, a baromvásártéri 49. számú 288 négyszögölnyi telek 1785 korona 60 fillér kikiáltási ár mellett Vukovits Simon kárára és költségére, és végül a baromvásártéri 49. számú 288 négyszögölnyi telek 1004 korona kikiáltási ár mellett Jurinovits János kárára és költségére, **f. évi szeptember hó 6-án d. e. 10 órakor a helyszínén;**

nyilvános árverés utján örök áron elfognak adni azzal, hogy ezen fenti ingatlanok kikiáltási árának 10 százaléka, leütés esetén a vételár 10 százaléka azonnal kipótolandó, a hátralékos vételárból a lejárt vételári részlet 1900 évi december hó 31-ig, a még fennmaradó két évi részlet 1900 és 1901 évi január havában leszen kifizetendő, kivéve a Sztrilics Jakab kárára eladandó földet, amelynek vételára 1916. évig minden év január 1-én a gazd. tanácsnok hivatalos helyiségében megtekinthető.

Felhívtnak tehát mindazok, akik a fenti ingatlanokra árverezni szándékoznak, hogy a fenti napokon és helyeken az árverésen jelenjenek meg.

Kelt Szabadkán 1900 évi augusztus hó 7-én.

A városi tanács.

14950 sz. 1900 P.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék az 1874. XXXV. t.-cz. 44 §-a értelmében felhívja mindazokat a kik Leovics Simon volt szabadkai közjegyzőnek letéltéleg kezelt közjegyzői biztosítékára az 1886 évi VII. t.-cz. 40 §-ánál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentseék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Szabadkán, 1900. augusztus 2-án.

Dr. Solty
kir. trvszéki bírő

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minősítendő.

ANALIZÁLT A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
HEGYIFORRÁS VÍZÉNEK
BUDAPESTI

Legelső és legrégibb szabadkai műterem.

Több kiállításon érmeget nyert

!! Inzven felvétel !!

Tisztelettel értesitem az összes szabadkai rómi. kath. híveket, hogy Damjanich-utca 120. szám alatt (Schäffler-féle házban) levő.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERMENBEN

FELVÉTELEKET

minden díj nélkül eszközlök.

Csak abban az esetben rendel az illető magának képeket ha a kép kész és szüksége van rá, ez esetben rendelhet 1 darabot is 60 krért.

Tudni valók. Ezen felvételeknek az a czéju, hogy ezekről egy szabadkai album állítatik ki — még pedig Ő Szentsege XIII-ik Leó pápa Jubileumának tiszteletére, ami annak idején közszemlére ki fog állítani ugy itt Szabadkán, mint Budapesten.

Az Album részére a felvételi idő minden Kedd, Szerda és Csütörtök egész nap.

Rendes felvételek bárkiről a hét minden napján.

Tisztelettel

mezőtelegi Vörös Kálmán
fényképész.

Kiállítási (Juri) bíráló tag.

A legtartósabb fényképek műterme.

Alapított 1820-ban

A legújabbat és legutányosabb beszerzés forrása **SZÖNYEGEK**, bator-
szüvek, ciszpa- és szövetfüggönyök, lépkörzőknek nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírnemes gyári nagy raktára. Orsiai választék porosa és smyrna szőnyegekben.

Általánosan tudott dolog,
hogy a szőnyeg elérésére, tökéletességre és fontosá-
gára a legkittűbb és legkitűbb a FÜDES-FÉLE

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
Készítő: FÜDES KELEMEN gyógyszerész,
ARADON

Kapható minden gyógyszerertárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santalolaját vagy Copivát ajánlanak.
SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatóos
az ifjúság bántalmatainál, miért az orvosok is rendelik.
Csak a törv. védett „Ugrifolj” védjeggyel valódi.
Ára 3 korona — eredeti üvegekben. — Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után
bérmentve küldi a
„NADOR gyógyszerertár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan
és nélkülözhetetlen
foglászító szer a

THYMOL

fog-kréme
1 tubus 60 fillér.
Mindennél kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÜZ

egyedüli biztos gyógyszer a híres
CSÜZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzori bebiztosítás után kizörgyöl minden czuz, köszvény, reumabán-
tolimat, fejfájást, szurkást, szorongást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán
2 kor. 60 fillér előleges beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő
STEINER MIHÁLY városi gyógyszerertára **TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.**

Ezszers kipróbált, a legtöbb betegségnél gyógyító házi
gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kísérlet és mindenki általánosan fogja használni
12 üveget 5 koronáért bérmentve küldi az egyedüli készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STURICA, Fő-utca (via Csáktornya.)

legfinomabb egészségi egyiptomi
SZIVARKA-HÜVELY

100 drb 36 fill. 2000 drb. 7 kor. 5000 drb. 15 kor.
postán bérmentve küld
ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk
értéktelen
utánzó
oktok!

Brady-féle MARIACELLI GYOMORGEPEK

200 év óta elismert
kittű hatóanyag, gyomorbetegségeknél,
elégítettség, nehézség emésztés stb. ellen.
Ára üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. — Kapható minden
gyógyszerertárban. — Központi elárúító:
BRADY KÁROLY
„Magyar Király” gyógyszerertára
Bécs, L., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor.,
nagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Csak akkor valódi, ha az
üveg egy vörös és oldalt
látható törv. baj-
védjeggyel és
szárazanyag-
tartalommal
jelölésével
győződés
van
eszmá-
rólva

Orvosilag ajánlott legrögibb
hátszór a rossz emésztés összes
következményei ellen.

PSEPHOFER J.

Nem szabódna hiányozta
egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEPHOFER J.”
név után látszik a hárszár.

vértisztító
labdasai.

**KI AKAR
egyezes önkéntes
LENNI?**

A ki az előir. iskolákat nem végzette,
az is lehet agyvasz önkéntes. — A ki
már az alatt állott, elkészült. Születési
év közzélése. — Prospektus ingyen küldi:
LICHTBLAU ALBERT
a katonai elők. tanf. igazg. Dobroczkában.
Tanf. közzélése: ördöki Drauzsitz J. m. kir.
honvéd orvosi ny. és Mayer A. os.
és kir. Ország ny. Felügyelő; a min. val-
lási- és kábelk. m. kir. minisz. meghí-
rásközl. a tanf. kir. főispánjától.

Budapest legújabb látványosságja a
BELVÁROSI KÁVESHÁZ
IV., Kilyó-tér 2. (Kisvárosi főterület
pótoltja)

Találkozási helye. ☛ Kávé: STRAUB SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős előrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrássy-ut 39.
Kittű magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
világhírű „Pechorbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírnevé
PÁRIS szállodája
Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 főtől feljebb kényelmességgel, für-
dő, elegáns kávéház, étterem, sörszalonok a házban. Vil-
lamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat
legújabb és legdivatosabb ékszereket
RÉSLETFIZETÉSRE
szigorúan szabott áron szállítja Magyarország e nemben
első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.

Arjegyék 2000 kóppel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MAJATA SÖR
Kiváló hűtő ital és gyógyzóelokra is szolgál.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Köthly egyetemi tanár urak ideg-
bajoknál, vérszegénység, emésztési zavarnál, gyengeségnek stb.

Gyár és megrendelési hely:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

FRATELLI DEISINGER
küld

Fiuméből vagy Triestből
5 kgr. Cuba kávé, válogatott. . . 15 kor. 68 fill.
5 . Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 15 .
elválomva és bérmentve.

ARJEGYZÉK INGYEN.

**BENZIN-MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra**

OSERS és BAUER gyárából
a legjobbak és leghíresebbek a létező szerkezetek között.

Vezérképviselés és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes arjegyék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajna- és Mosal-borok.

**The Continental
Bodega Company**

Kaphatók minden jobb füzér- és
oszegegy-kereskedésekben, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

**SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
BUDAPESTI
VÁLLALAT**

Bel- és külföldi szabadalmak kiesz-
közlése, értékelése és finanszírozása.
Védjegyek és más trakt. lejtromozása.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hővívű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-
modernebb iszapfürdővel, pom-
pás ásványvíz eszókákkal, kő-
és kádfürdővel, — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kivántra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kittű
eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

megfolyt az át-
között köhögés.

Egyen mellpasztilla
szabadított meg.

Ha öszül a haja,
használja a kittű Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest. ha-
nem a haj eredeti színeit adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve
2 kor. 80 fillér, **ZOLTÁN BÉLA** udvari szállító gyógyszerertárban
Budapest, V., Nagykörön-utca 13 sz. Szabadags-tér sarkán.

100 000
sorsjegy.
50 000
nyeremény.

A jelenkor legnagyobb nyeresi esélyű
sorsjátéka a III. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:
GAE DICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás.
Tervezel ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
kerestettek.

Kipróbált és fényes sikerrel bevált Asthma, Köszvény, szív-
vese-, gyomor- behajlójánál, idegbajok (Hysteria Neurós-
thénia), malakos vér- és hólyantalmaknál. Biztos védelem
széküldés és elmezavar ellen. — Díjazott levelekre válaszol.

Vérgyógyítás — Hemoptia
foltalója és egyedül képződője

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.
rendel. intézetében, Budapest
Váci körút 18.

Legköltségteljes és legbiztosabb gyógy mód régi és súlyos
betegségeknél. Eredményei folyton bámulatosan terjed
egy a bek-mint a külföldön! Sikertel gyógyít szaktársainak
oly esetében is, mikor a modern orvosi tudomány már le-
számolt a beteg életével.

Hirdetéseket, reklámokat legelőszöbhan
közöltet az
összes bel- és külföldi lapokban az

ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ
hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 31.)
Tulajdonos: **LEOPOLD GYULA** szerkesztő.

Szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen
eszközöletünk az összes megbízások.
Köszönettel várjuk megrendeléseket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden sorban, szövege 4 fillérbe, vastagabb betűkkel 8 fillérbe kerül. Irtesítéseket a kiadóhivatal ad; leveleiben kérdésekhez válasza való helyeg mellékiendő.

Jessék hirdetni.
Itt e helyen hirdethető Minden a világon
Hogy kinek ke 1 franciában
Télen vagy nyáron
Akinek nincs jégsekrénye
Avagy nevelője
Apróhirdetés k útján
Kaphat még belőle;
Ki elveszté arany láncát
S akarja találni
Nem kell annak csak e lapoz
Ide elstátni,
S véletlenül két láncot kap
S arany óráját
Pedig milyen retentetés
Olcso emnek ára!
Azér tehát hirdessene
Mindenféle módon
Ha van eladó zongora
Akörnyelen odon
Tnyűszemvágót ha keresnek
Avagy szűnyoghálóat.
Vagy ki udvarlóinak akar
Egy eleven bárót
Az csak ide jöjjön; s egy pár
Hatosnak f jeben
Mindent adhat mindent
Olcson jól és szepen!
A kiadók.

**Keresek egy
piano-
zongorát
kölcsonbe.**
Czím a kiadóhivatalban

**Viðéki tanulók
intelligens csáádnál
teljes ellátást**
kaphnak. Czím a kiadóhivatalban.

**Egy 18 éves ki-
tanult
fa és deszka
kereskedő
állást keres.**
Fizetés megállapodás szerint. Czím a kiadóhivatalban.

**Olcso kenyér!
Zisza kezelés.**
Nem szükséges sültetni, mert ocsot és jót lehet kapni.
Naponta

friss kenyér
kilönként
fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
cozso kenyér 18 fill.

Mónus István
kenyérstüdjében Kossuth-utczában és Rádics-utczában.

Geiger Félix
Veselényi-utca 131-ik számú sarok háza mely évente 1500 koronát jövedelmez, adómentes, gen előnyös feltételek mellett szabadkézi azonnal eladó.

Eladó
az »Oithone« folyóira: egész évi folyama 2 forintért.

**Azonnal kiadó
négy szobás, elegáns
úri lakás**
villanyvilágítással, vezetékekkel

**Dr. Wilhelm
elsőkori házában.**

**Eine Engländerin
giebt Stunden**

**im Englischen
Literatur
Grammatik und Con-
versation.**

**Miss Mary Bartram
bei Frau Bölits., Rákóczy utca 21.**

1158 szám. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 1899 V. 419/5 számú végzése által a magyar kereskedelmi részv. társaság javára Kuluncsics Márk szabadkai lakos ellen 9780 kor. — fill. tőke, ennek 1898. évi deczemb. hó 30 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 922 korona 42 fill. perköltésig követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3410 kor. — fillérre becsült ökrök, tehén, sertések, gépek és mérlegekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 1899. V. 419/5 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Vámteleki puszán 198. hsz. a. alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi Augusztus hó 27-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kiűzetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1900 évi augusztus hó 10.

Bende Ignác
kir. bír. végrehajtó.

GŐZ MOTOR
4 lőerejű, azonnal eladó Rothmann Jmre vasbutorgyárában Szabadkán.

**Dr. LENGEL
nyirfa-
balzsam**

kir. szabad. Svédhonra.
Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törését megfúrjuk emberemlékezett óta mint a legifjább szepítőszer volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a fentalálé utasításai szerint balzsammá a kiktatják át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arczet vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngédde válik. Ezen balzsam kitisztítja az arczon a ránczokat és himlőbeliket, ifjú arczasint, a bőrnek fehérséget, gyöngéséget, üdéséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget borotkát, és a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ára egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerárban.
A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengel-féle

Oppo kremet
használni. Egy tégely 1. kor. 20 fill.
A dr. Lengel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatalosan a balzsam ó hatását fokozni.
Egy darab ára 1 korona 20 fillér.
raktár Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza Budapestben, Király-utca 12.

Nagy butor - eladás!
Rendkívül olcsó árak!
Jelinek B. A. és Fia
butoráruházában
Budapest, VII. Kerepesi-út 8. sz.
földszinti helyiségek.

5657 szám. tkv. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai takarékpénztár és népbank végrehajlatónak Konstantinovic István végrehajlat szenvedő elleni 160 kor. tőke követelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai járásbírótság) területén lévő Szabadka város határában fekvő szabadkai 8078 szám betétben. A f 6573 hrsz. a foglalt Kosztanovic István és neje szül. Bartek Johanna neveiken álló s az 1881 évi LX. t.-cz. 156 §-a értelmében egészben elárverezendő ingatlanra 720 kor. elrendelte, és, hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi Szeptember hó 3-ik napján délelőtti 9 órákor a szabadkai kir. tszék tkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron aló is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 72 koroná késpénzben vagy az 1881 LX t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 novem. 1. évi 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1900. évi Junius hó 5-én.
A kir. tszék mint tkvi hatóság,

Piry
kir. tszékí bíró.

1280 szám 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 1900 Sp. I. 383/2 számú végzése által özv. Vermes Nándorné szabadkai lakos javára Borbás Mihály és neje Csupák Erzsébet szabadkai lakosok ellen 686 kor. — fill. tőke, ennek 1900 évi május hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 kor. 30 fill. perköltésig követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1809 kor. — fillre becsült buza, zab, kukoriceza termés, sertések, kocsis és borokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1900 Sp. I. 383/1 sz. kiküldés rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Kelebiai puszán VII. h. sz. a. leendő eszközzésére 1900-ik évi Augusztus hó 25-ik napjának d. u. 3 órája kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1900 évi augusztus hó 10.

Bende Ignác
kir. bír. végrehajtó.